

בכל היבכלש

תעלומת הפורץ המסתורי

חיים אקשטיין

איורים: נעמה להב

לבלשים הצעירים שלום!

בספר זה מחכות לכם תעלומות בלשיות, שתוכלו לפתור עם הבלש פֶּלֶק. בכל פרק מופיעה תעלומה אחרת, ובסוף הספר תוכלו לפתור את התעלומה הגדולה שבֶּלֶק מנסה לפצח: תעלומת הפורץ במגפיים.

בסוף כל פרק מופיע מקור מהגמרא או מקיצור שולחן ערוך. אם תפתחו אותו ותקראו בפנים, הוא יעזור לכם להגיע לפתרון. רמזים נוספים ופתרונות - בסוף הספר.

בהצלחה!

נ"ב: אם אתם בלשים מצוינים באמת, האם תוכלו למצוא במשרדו של בלק מזכרות מכל התעלומות שפתר?

פרק 1: | 7
תעלומת המספר מהסופר

פרק 2: | 17
תעלומת החתונה הגנובה

פרק 3: | 27
תעלומת מרתף היין

פרק 4: | 35
תעלומת הקנוניה בחווה

פרק 5: | 44
תעלומת התפוחים המורעלים

פרק 6: | 51
תעלומת מנקה הרחובות

פרק 7: | 59
תעלומת צייד החתולים

פרק 8: | 66
תעלומת הגמל הטוב בעולם

פרק 9: | 74
תעלומת השכחן מהפיצרייה

פרק 10: | 82
תעלומת הגראנד ז'ונלה

פרק 11: | 89
תעלומת יצרן הקרמבו

פרק 12: | 96
תעלומת הזקן ההודי

פרק 13: | 103
תעלומת הזכוכית המדבר

פרק 14: | 112
תעלומת הבורקס הגנוב

פרק 15: | 120
תעלומת אוסף המזכרות

פרק 16: | 128
תעלומת הבריון המסתורי

פרק 17: | 136
תעלומת הספסל שמחוץ לבית הכנסת

פרק 18: | 145
תעלומת בית הספר ללשון הרע

פרק 19: | 152
תעלומת הלילה הגדול

פרק 20: | 161
הפיצוח

פרק 21: | 167
הפתרון

רמזים ופתרונות | 171

משימה בלשית:
גלו היכן מתחבאים איורי הספר בתוך
האיור המלא של משרדו של בלק הבלש.
(ואיזה איור חסר?)

פרק ו:

תעלומת המספר מהסופר

הרגע שבו פתחתי את המקרר היה הנקודה שבה אותו בוקר הפך להיות בוקר גורלי. היה זה הרגע שבו שרלוק מילא קערה שלמה בחלב, רק כדי לטבול בה קוביית שוקולד שמצא באשפה ולהפוך אותה לשוקולד לבן. תוך כדי טבילה כפות רגליו נתקלו בדופן הקערה, הפכו אותה על פיה וכל החלב נשפך. "האו! האו!" נבח באכזבה.

"לכל הרוחות!" קראתי בזעם.

"בלק, אל תשכח שלא בוכים על חלב שנשפך," הזכיר אמיל בקול רגוע ונינוח.

"אמיל, בתור עוזר בלש עליך לדייק בעובדות," השבתי. "לא בכיתי, רק צרחתי בכעס."

היה זה יום קיץ שרבי, יבש ומשמים, ואנחנו ישבנו במשרד ללא עבודה מעניינת במיוחד. כשאני אומר "אנחנו" כוונתי לאמיל עוזרי הנאמן, לשרלוק כלב הבילוש שמשתדל לעזור ואליי - בָּלָק, בלש פרטי. באותו יום לא הייתה לנו תעלומה מאתגרת ומרתקת לפתור, ולמעשה גם לא בימים שלפניו. ייתכן שהשעמום הכבד שאפף אותנו הוא שהביא את שרלוק לשטויות כגון הכנה עצמית של שוקולד לבן, אבל דווקא באותו רגע הרגשתי שמשו יוצא דופן עומד לקרות.

כמות החלב ששרלוק השתמש בה עוררה בליבי חשד: ייתכן שברגע זה התרוקנה כל כמות החלב שהייתה לנו במקרר. זה עלול להוביל למצב בעייתי, שאצטרך לשתות קפה ולא תהיה לי דרך לעשות זאת. ניגשתי אל המטבחון של המשרד, פתחתי את המקרר ונוכחתי לדעת שכרגיל, חשדותיי היו מוצדקים.

"אמיל", אמרתי, "אולי לא בוכים על חלב שנשפך, אבל ניסיון לפצח תעלומה ללא קפה עשוי להיות סיבה טובה לבכי. בוא נקפוץ לסופר."

במבט ראשון נראה היה שהבחירה לקנות חלב בסופרמרקט הייתה משתלמת: המוני אנשים התגודדו באזור של מקרר החלב. המסקנה המתבקשת הייתה שחלב משופר במיוחד הגיע אל המדפים, ולכן מתקהלים סביבו לקוחות רבים. שום סיבה אחרת להתקהלות ליד החלב, או להתקהלות בכל מקום בסופרמרקט שאיננו אזור הקופות, לא נראתה לעין.

"האו, האו!" נבח שרלוק וניסה להתרחק דווקא לכיוון הנגדי. "הירגע, שרלוק", אמר לו אמיל, "בסך הכל הרבה בני אדם, אתה

לא אמור להילחץ מזה. ניקח לעצמנו שקית אחת מהחלב החדש, ונחזור למשרד."

ככל שהתקרבתנו התאספו יותר ויותר אנשים ליד שקיות החלב. המראה החל לעורר את חשדותיי.

"שמע, בלק," אמר אמיל, "בוא לא נפתח ציפיות. ייתכן שזה סתם טריק ערמומי של אנשי שיווק, ומדובר בסך הכל באריזה חדשה ונוצצת לחלב רגיל."

"להערכתך גם האריזה רגילה וגם החלב רגיל," אמרתי, "להתקהלות הזאת אין שום קשר לחלב."

"מה זאת אומרת?" התפלא אמיל על השינוי בהערכת המצב שלי. "הרי כולם עומדים ומסתכלים לכיוון מדפי החלב."

"נכון, ואף אחד מהם אינו מסתכל למטה, לכיוון שלט המחיר של החלב. זה בסיסי, אמיל, לא המוצר מעניין אותם אלא משהו אחר."

"אז מה אתה אומר? נוותר ונלך למכולת?"

"להפך," אמרתי, "אני חושב שיש פה צורך בבבלש."

כשהתקרבתנו ממש כבר יכולנו לשמוע את

השיחה הקולנית בין הלקוחות. זה לא אומר שיכולנו להבין על מה הם מדברים; כולם דיברו בהתרגשות, בשטף, קוטעים זה את זה. "לא ייתכן", "מחדל", "מי היה יכול לעשות את זה" ו"אולי עכשיו יורידו את המחיר של החמאה, זה כבר בלתי נסבל!" נשמעו בערבוביה.

"סליחה," פניתי ללקוח אחד שעמד יחסית בצד. כנראה לא מצא אף אחד לדבר איתו, כי כולם כבר היו תפוסים. "אפשר לדעת מה קרה?"

"פריצה," אמר הלקוח. "מישהו פרץ לסופר אתמול בלילה." למרבה הצער נאלצתי להתחיל לחקור תעלומה עוד לפני הקפה. אולי מראה החלב, והידיעה שרק קומקום וגרגירי קפה חסרים כדי להפוך אותו למעורר, יעזרו לי לאמץ את שכלי.

"האם ידוע משהו על הפריצה?" שאלתי. "מי זה היה? מתי זה היה?"

"אתמול בלילה, כמו שאמרתי," השיב הלקוח. "איש אינו יודע באיזו שעה בדיוק זה היה, אבל הסופר כבר היה סגור, גם הקופאיות ועובדי הניקיון כבר לא היו כאן. איש לא נכת באירוע, ולכן גם אי אפשר לדעת מי זה היה."

הערנות החלה לשוב אליי. המילים "אי אפשר לדעת" הן המעוררות ביותר בעולם; כשאנשים אחרים בטוחים שאין שום סיכוי, זה עושה חשק להצליח.

"יש בסופר מצלמות אבטחה," אמרתי, "הן לא פעלו? אי אפשר לראות מי היה כאן?"

"גם הגנב ידע שיש בסופר מצלמות אבטחה," התערבה בשיחה לקוחה אחרת, והפנתה לעברנו את עגלת הקניות העמוסה שלה. "כנראה בגלל זה הוא התכסה כולו בבגדים שחורים. אם כי המגפיים שלו היו משום מה בצבע צהוב, והוא חבש מגבעת חומה."

"מגפיים צהובים ומגבעת חומה? את בטוחה?" שאל אמיל, כנראה כדי לוודא ששמע טוב, כי אין סיבה שאדם ידבר על מגפיים צהובים ומגבעת חומה בלי להיות בטוח בדבריו.

"ככה אומרים," אמרה הלקוחה. "זאת הייתה פריצה רצינית, הוא רוקן פה מדפים שלמים. בלגן מטורף היה פה בבוקר. בסך הכל רציני לקנות חבילת קמח, אבל לא יכולתי מרוב מהו..."

"זה מה שקורה כשהמוצרים יקרים," נכנסה לדבריה לקוחה אחת. היא הסתובבה לעברנו, עם עגלה עמוסה עוד יותר, ועגלות הקניות של השתיים התנגשו. "כשגבינה צהובה עולה כמעט עשרים שקל, ברור שאנשים יעדיפו לגנוב מאשר לשלם עליה כסף."

"מה את מקשקשת? הגבינה הצהובה בכל הארץ אותו דבר. אם כבר, המחיר של חבילת אורז פה בלתי נסבל..."

עוד שיחה קולנית וקטועה יצאה לדרך, ואנחנו התרחקנו אל פינה שקטה יותר בסופר.

הסתכלתי מסביב. אם נערוך פה עבודת סריקה טובה, סביר בהחלט שנמצא ראיות או לפחות קצה חוט; אבל לא היה אפשר לסרוק אפילו מרצפת אחת מרוב לקוחות. שרלוק ניסה לרחח

מסביב, אך אפו נמחץ בכל פעם על ידי עגלת קניות אחרת.

"נראה לי שאין מנוס מלחזור לכאן הלילה," אמרתי.

"לא כדאי לך לבוא לכאן בלילה," שמעתי קול מאחוריי. היה זה אדם מבוגר מאוד, בעל קרחת ומצח חרוש קמטים. "הייתי כאן אתמול בלילה, לבדי, בחושך. זאת לא הייתה חוויה נעימה במיוחד."

מיד השפלתי את מבטי לכיוון רגליו של האיש, אך לאכזבתי לא היו עליהן מגפיים, לא צהובים ולא בשום צבע אחר. סתם נעלי בד מרופטות.

"האם היית כאן לגמרי לבד, או שהיה עוד מישהו מלבדך?" שאל אמיל.

"כן," אמר האיש, "היה פה עוד בן אדם. מוזר כזה, עם מגפיים צהובים, ז'קט אפור..."

"רגע, רגע!" קרא אמיל בהתרגשות, שלף פנקס מתיקו והחל לרשום. "ספר לנו בבקשה כל פרט ופרט."

"לפני כל הפרטים," אמרתי, "אשמח אם תספר לנו קודם כל מה בדיוק עשית כאן בלילה, אם יורשה לי לשאול."

"אם אתם רוצים לדעת, אספר לכם," אמר האיש, והתיישב על שרפרף שבמקרה עמד לידו, לתועלת הלקוחות. העובדה שהאיש צריך לשבת כדי לספר את סיפורו לא בישרה טובות.

"ובכן, ידידיי," פתח האיש המבוגר את סיפורו, "היה זה לילה חשוך מאוד. כל הפנסים ברחוב היו כבויים. הרחוב היה אפלולי וקודר."

"אני צריך לדעת את זה?" קטעתי את התיאור המרגש.

"אתה רוצה לדעת מי היה כאן אתמול בלילה או לא? אז ככה. זה היה לילה חשוך מאוד, ואני לא זוכר אם ציינתי, אבל הוא היה גם אפלולי וקודר. השמים היו מעוננים, וגשם עז ניתך מן השמים."

התיישבתי גם אני על שרפרף. זו תהיה חקירה לא פשוטה.

"סלח לי שאני מפסיק אותך, אדוני," התנצל אמיל, "אבל לא ירדה אתמול בלילה אף טיפה אחת של גשם. אנחנו באמצע הקיץ."

"אני לא מבין, אתם רוצים לדעת מה קרה אמש?"

"בוודאי."

"אז תנו לי לספר את כל הסיפור מתחילתו ועד סופו! ב־11 בנובמבר 1951..."

"היה לילה אפלולי וקודר," המשכתי.

"נכון, איך ידעת?" שאל האיש בפליאה.

"תחושת בטן כזאת, של בלשים."

האיש הביט בי בפליאה, אולי התרשם מיכולת הניתוח המדהימה שהפגנתי. "ובכן," המשיך, "באותו לילה ירד כל כך הרבה גשם, עד שכל הכבישים בעיר היו חסומים. היו שיטפונות, חתולי רחוב טבעו למוות..."

"האו! האו!" התלהב שרלוק מהפרט האחרון בסיפור. אני, לעומת זאת, התחלתי לאבד את סבלנותי. "תקשיב..."

"חכה," אמר אמיל, "הקטע עם החתולים דווקא מתחיל להיות מעניין. מה קרה להם?"

"מתו. ובכן, באותה עיירה קטנה בדרום אמריקה, בבקתה קטנה, חייתה משפחתו של ר' אהרון לייבוביץ'."

"אתה בטוח שהפרט הזה חשוב?" העזתי לשאול.

"אתה מתכוון לומר שר' אהרון לייבוביץ' אינו חשוב? יש לך מזל שהוא לא שומע אותך, וגם לא יכול לשמוע, יהי זכרו ברוך. אם זה לא חשוב בעיניך, אולי הייתי צריך להתחיל את הסיפור בשלב מוקדם יותר, ולספר לך שאביו של ר' אהרון הוא הרב מתתיהו לייבוביץ', נצר למשפחת החשמונאים. אשתו, לעומת זאת, שרה לייבוביץ' לבית קרימילובסקי, היא צאצאית של דוד המלך. לא פחות!"

"אין צורך ללכת רחוק כל כך," אמר אמיל, "אתה יכול לחזור לנובמבר 1951."

"בשמחה," אמר האיש, "ואל תדאגו, עוד מעט אגיע לעיקר. ובכן, הרחוב היה אפלולי וקודר. ר' אהרון לייבוביץ' היה עני מרוד, ולא היה לו כסף אפילו לקנות מעט אורז."

"לקנות אורז, זאת הבעיה שלך?" הופיעה פתאום האישה בעלת עגלת הקניות העמוסה שפגשנו קודם. "האורז עוד נסבל, אבל העגבניות - זה פשוט בלתי נסבל! כל כך ביוקר!"

"רגע, עוד לא הגעתי לעגבניות," אמר האיש, "רק אמרתי שהרחוב היה אפלולי וקודר, וגם גשום, ולר' אהרון לא היה כסף אפילו לקנות מעיל. כיוון שלא היה לו כסף למעיל, הוא לא

היה יכול לצאת לעבודתו. וזו הייתה בעיה קשה, מפני שעבודתו הייתה הדלקת פנסי רחוב, ומכיוון שהוא לא יצא מהבית הרחוב היה אפלולי וקודר. ואז הסוס זינק ממקומו..."

"מאיפה הגיע הסוס?" שאלתי בתמיהה.

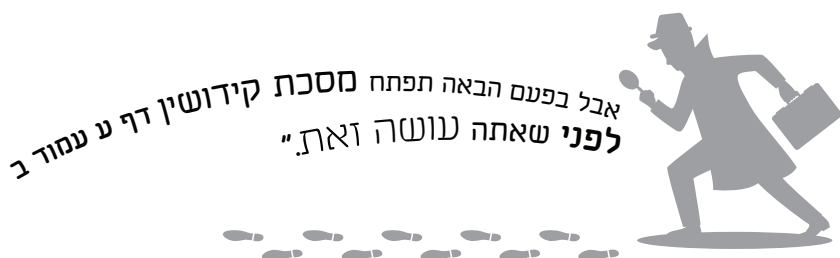
"לא שמת לב," לחש לי אמיל, "אבל נרדמת תוך כדי הסיפור. אני אשלים לך אחר כך את כל הפרטים."

"אין צוההההך," אמרתי תוך כדי פיהוק, "אני כבר יודע שהוא משקר."

"חכה רגע," ניסה השקרן להגן על עצמו, "עוד לא הגענו לשלב החשוב בסיפור, שבו נולד בנם של ר' אהרון ושרה, שהוא אני! אמא כרעה ללדת, וקראה לאדם יקר, רופא ששמו..."

"כן, בני האדם פה הכי יקרים," התערבה שוב האישה. "אבל נייר הטואלט - זה כבר בלתי נסבל!"

"אדוני, כל הסיפור שלך הוא שקר אחד גדול," אמרתי. "אני לא יודע למה אתה ממציא סיפורים שלא היו ולא נבראו,

"אבל עדיין לא סיימתי. באותו 11 בנובמבר 1951..."

"1951? לא להאמין!" אמרה הלקוחה. "עד כדי כך תאריכי התפוגה פה מלפני המון זמן? כבר מצאתי פה קוטג' שפג תוקפו ב־1989, אבל זה כבר באמת מוגזם."

עזבנו את האיש השקרן וחזרנו למשרד, לחשוב בשקט על תעלומת הפורץ במגפיים. רק הלקוחה ההיא נשארה לשמוע את הסיפור עד הסוף, אולי היא שם עד עצם היום הזה.

"איך ידעת שהוא משקר?" שאל אמיל אחרי שסגרנו את הדלת.

"יהודי צריך לבדוק טוב טוב את השושלת שלו לפני שהוא מתחיל לדבר," אמרתי ופתחתי את הגמרא כדי להוכיח לאמיל את דבריי. "חבל לבזבז את הזמן ולהמשיך להקשיב לאדם פטפטן ולא אמין. אנחנו צריכים לחפש עדים רציניים יותר."

(ו' ע"א: ט"ז ט"ז)

פרק 2:

תעלומת החתונה הגנובה

שני אנשים שישבו בשולחן שלידנו דיברו בהתרגשות ובתנועות ידיים סוערות. אחד מהם כמעט שבר את האגרטל שעל השולחן. סיקרן אותי לדעת על מה הם מדברים ואם זה יכול לסייע לנו בפתרון התעלומה שלשמה הגענו לכאן, אבל בגלל הרעש של התזמורת לא היה אפשר לשמוע שום דבר.

"מזל טוב!" אמר זוג חייכן שעבר לידנו. "מאיזה צד אתם?"

"אנחנו חברי ילדות של החתן, היינו איתו בחוג בישול בכיתה ד'," עניתי הפעם. שמענו את השאלה הזאת כבר עשרות פעמים מאז תחילת החתונה, ובכל פעם אנחנו עונים משהו אחר. לפני דקה היינו בני דודים שניים של הכלה, ולפני חצי שעה היינו שכנים של סבתא של החתן. העיקר שלא יידעו מה הקשר האמיתי שלנו לחתונה.

מה הקשר האמיתי שלנו לחתונה? האמת היא שאין קשר, לא באנו בשביל החתונה. אמש נערכה באולם זה חתונתם של מאיר ואורה אורבך, אירוע שכנראה היה די משמח בסך הכל, מלבד כמה גניבות שהתרחשו במהלכו. חמישה אורחים נותרו ללא ארנקיהם, שניים לא מצאו את כרטיסי האשראי שלהם, ונעלמו גם השרשרת היקרה של אמו של החתן ותיק הגיטרה של הגיטריסט מהתזמורת. השיא היה ככל הנראה בלילה, אחרי שכל המוזמנים כבר הלכו, אחרי שכל השולחנות קופלו, אפילו אחרי שהצלם הפסיק לשגע את הסבתא של הכלה ולצלם אותה מכל זווית אפשרית. בשעה מאוחרת נפרץ גם המשרד של בעל האולם, וחלק לא קטן מתכולתו נעלם, אך משום מה דווקא הכספת של הצ'קים נשארה נעולה.

ערב לאחר מכן כבר התייצבנו באולם כדי לחקור את זירת הפשע מקרוב. אין מה לומר, אולם שמחות הוא זירת פשע סימפטית יותר מסופרמרקט. בנוגע לתעלומה עצמה, לא היה לנו שום מידע על הגנב, למעט העובדה שכמה מוזמנים סיפרו כי הם ראו אדם בעל מגפיים צהובים ומגבעת חומה. כן, בדיוק אותו תיאור ששמענו בסופרמרקט. איש מכל אותם מוזמנים לא הכיר את אותו אדם ולא היה לו מושג לאיזה צד הוא משתייך, הוא גם לא השתתף בריקודים ולא דיבר עם אף אחד. זה מעורר את החשד שיש לנו פורץ סדרתי, אלא שחוק מפריטי הלבוש המוזרים שלו איננו יודעים עליו כלום.

כבר בתחילת הערב, כמה דקות לאחר החופה, ידעתי בוודאות דבר אחד על המלצרים: הם עובדים לאט. לא ייתכן שכולם כבר הספיקו לשאול אותנו מי אנחנו ואיך אנחנו קשורים לכאן, ואף

אחד לא בא לשאול אותנו מה נרצה לאכול למנה הראשונה. שני האנשים בשולחן שליידנו המשיכו לדבר בהתלהבות, ועדיין לא הצלחנו לשמוע אף מילה.

"אמיל, אולי כדאי שניגש לבדוק מה קורה עם המלצרים כאן," אמרתי.

"אין מה למהר," אמר אמיל, "ממילא לא באנו בשביל לאכול." "נכון, אבל ארוחה טובה יכולה לסייע למוח לחשוב טוב יותר," אמרתי. "חוץ מזה, אולי אם נפתח שיחה עם המלצרים נוכל לדלות מהם מידע על מה שקרה אתמול."

"אילו הם היו יודעים משהו הם כבר היו מדווחים עליו."

"אל תהיה בטוח כל כך," אמרתי. "אתה זוכר את השקרן מהסופרמרקט? פושעים עשויים למצוא בשבילם שקרנים בזירת הפשע, כדי שיעזרו להם להעלים את עקבותיהם."

"בדרך כלל יש מלצר אחד לכל שולחן," ציין אמיל, "לכן מן הסתם נדבר בכל פעם עם אותו מלצר. זה יכול לקדם אותנו, אבל לא בהרבה."

"אם כן, נצטרך לדאוג לדבר עם יותר ממלצר אחד."

לבסוף זה קרה: אחד המלצרים הואיל בטובו להגיע לשולחן שלנו.

"מה תרצו?" שאל.

"חשבתי על דג," אמרתי, "מפני שמחיר הדגים עלה לאחרונה. אחרי מה שקרה אתמול, אולי גם אני אאבד כאן את כל הכסף

שלי, ואין לדעת אם יזדמן לי שוב לקנות דג בקרוב."

"מה קרה אתמול?" שאל המלצר.

"מה, לא שמעת על הגניבות ועל הפריצה הגדולה?" כאילו-
התפלא אמיל.

"אה, כן, שמעתי משהו על זה," אמר המלצר, "אבל למזלי לא
עבדתי כאן אתמול. ובכן, מה תרצו?"

"אממ... חשבנו על בורקס, אבל..." גימגם אמיל.

"אהמ! אהמ!" השתעלתי אני, בקולי קולות.

"אדוני? הכל בסדר?" שאל המלצר, מעט מבוהל.

"אהמ! אוי, נתקע לי משהו בגרון. אהמ! אהמ! כנראה בלעתי
עצם של... של... אולי בחומס היו עצמות?"

"הוא יהיה בסדר," הרגיע אמיל את המלצר, "לך לשולחן אחר.
כשזה יעבור לו - כבר נפנה למלצר שיעבור בסביבה."

המלצר הלך, ואני הפסקתי את ההצגה. זו הייתה דרך לא רעה
להחליף מלצר כדי לדבר עם מלצר אחר, הבעיה היחידה היא
שנשארו לנו לא מנה ראשונה. אולי לא חייבים לתחקר את כל
המלצרים כבר בשלב הראשון של הסעודה.

למרבה המזל, עד מהרה הגיע עוד מלצר.

"מה תרצו?" שאל.

"מה האפשרויות?" שאל אמיל.

"אז ככה: יש לנו פילה על מצע פול, צלעות בורקס ונסיכה ממולאת בצפרדע."

שאלות של מלצרים קשות לא פחות מתעלומות בלשיות. החוש הבלשי שלי אומר לי שהפילה הוא הטעים מן השלושה, האחרים נשמעים חשודים במקצת.

"בשבילי פילה," אמרתי. אמיל התלבט ולבסוף הסכים עם ההשערה שלי. שרלוק ביקש צלעות בורקס, אבל המלצר לא הקשיב לו כל כך, והלך להביא לנו את מה שהזמנו. לא נורא, הוא יסתפק בעצמות שלנו.

"לא הרווחנו שום מידע מהשיחה הקצרה הזאת," אמר אמיל.

"אנחנו יודעים מה מגישים באולם למנה הראשונה," אמרתי. "זה אולי לא מידע חשוב במיוחד, אך אולי עוד תהיה לו משמעות בשבילנו."

עדיין התעניינתי בשיחתם הקולחת של שני האנשים שליידנו. "מה מסעיר אותם כל כך?" שאלתי.

"אולי הם מדברים על הפריצה," אמר אמיל, "כולם בעיר מדברים על החשש שמסתובב כאן פורץ סדרתי. זה באמת מלחיץ."

"לא נראה לי," אמרתי. "סביר יותר שגם הם מדברים על הקצב האיטי של המלצרים."

"למה אינך חושב שהם מדברים על הפריצה?"

"זה בסיסי, אמיל, הצלחות שלהם עדיין ריקות," הסברתי. "אין מצב שהם נסערים כל כך על בטן ריקה, אלא אם כן זה עצמו

הגורם לסערה."

אמיל החליט בכל זאת לבדוק את העניין, ופנה אל שני האנשים.
"סליחה," אמר בעדינות, "היה נדמה לי ששמעתי אתכם מדברים
על הגניבות אמש ועל הפריצה לסופר, אז..."

"מה?" תמה אחד מהם. "מה פתאום, דיברנו בכלל על המלצרים
האלה, זויס כאילו הם ברחבת הריקודים מסביב לחתן, במעגל
החיצוני, על קביים."

"אבל לא יהיה מפתיע אם גם הם קשורים לפשע," אמר חברו.

"מדוע אתה חושד בהם?" שאל אמיל.

"כי רק מהם לא נגנב שום דבר. גנבו ארנקים, כרטיסי אשראי,
תכשיטים, אפילו את חבילת הוופלים שהכלה הביאה כדי לאכול
לפני החופה ולשבור את הצום של יום החתונה. רק מהמלצרים
לא לקחו כלום."

מסקנה מעניינת, הבחור הזה יכול להיות בלש בעצמו. אלא אם
כן גם הוא משתף פעולה בדרך זו או אחרת עם הפושע. חשבתי
להמשיך לדבר איתו, אבל בינתיים עבר לידנו עוד מלצר,
והעדפתי להחליף גם איתו כמה מילים.

"סליחה?" פניתי אליו.

"כן, במה אפשר לעזור?" פנה אלינו המלצר.

"עוד לא קיבלנו אוכל," אמרתי. זה היה נכון, אמנם הזמנו אוכל
אבל טרם קיבלנו אותו.

"אני מצטער מאוד," התנצל המלצר, "מה תרצו?"

"אינך צריך להצטער," אמרתי. "יש הרבה אורחים, ואתם עושים כאן עבודה קשה בכל ערב, אז הגיוני שתפספסו מדי פעם. אתה עובד כאן כל ערב, נכון?"

"כן," אמר המלצר.

"אמש, למשל, עבדת כאן?" שאלתי.

"אתם חוקרים אותי או מה? כן, אני פה בכל יום. יש לנו פילה על מצע פול, צלעות בורקס ונסיכה ממולאת בצפרדע. מה אתם בוחרים?"

"פילה," אמר אמיל.

"נסיכה," גיוונתי.

שרלוק נבח שוב,
אך גם הפעם לא זכה
ליחס. המלצר הלך.

"הוא מעלה בי חשד קל,"

אמר אמיל. "למה הוא חושב שאנחנו

חוקרים אותו? כנראה יש לו ממה לחשוש."

"זה עדיין לא אומר כלום," אמרתי, "אף אחד אינו אוהב ששואלים אותו יותר מדי שאלות. במיוחד באמצע העבודה, ובמיוחד בזמן שהוא צריך לזכור את כל צלעות הבורקס וכל הנסיכות של כולם."

המלצר השלישי עקף את השני והגיע אלינו לפניו. בינתיים סולן התזמורת הודיע שהחתן והכלה בדרך מחדר הייחוד, והזמין

את הציבור לקבל את פניהם ברחבת הריקודים. השולחן שלידנו התרוקן, כולל שני האנשים, ועכשיו אין לדעת אם נמצא אותם שוב אחר כך. המלצר עצר במקומו, הביט בנו במשך כמה שניות ורק לאחר מכן הגיש את הפילה והנסיכה.

"הכל בסדר?" שאל אמיל.

"כן," אמר המלצר, "פשוט... לא הייתי בטוח שאתם אלה שביקשתם את ההזמנה הזאת... אתם שואלים הרבה שאלות, שמתם לב? מאיזה צד אתם?"

"ההורים שלנו היו בפלמ"ח עם סבא של השדכן," השבתי. "סליחה על השאלות ששאלנו קודם, פשוט ידיד שלנו התחתן ממש כאן אתמול. אמרת שהיית כאן?"

"כן, הייתה חתונה יפה." טעמתי מהנסיכה הממולאת במשהו בצבע ירוק, וחשבתי לעצמי שאולי גם אני, כמו הכלה, הייתי צריך לדאוג מראש לחבילת ופלים.

"תגיד," ניסיתי לשנות כיוון, "ראית אולי בחתונה ההיא מישהו במגפיים צהובים ומגבעת חומה?"

"גם אתם מדברים על הגניבות, הה?" שאל המלצר. "ובכן... כן, ראיתי כאן מישהו כזה."

אורו עינינו. "הסתכלת עליו במקרה? ראית אם הוא עושה משהו חשוד?" שאלתי.

"הוא לא עשה שום דבר מיוחד, אין לי מושג למה אנשים מדברים עליו," אמר המלצר. "בכלל, הוא כמעט לא היה בחתונה, רק

בהתחלה. באמצע קבלת הפנים הוא כבר היה בדרך החוצה."

"מנין לך שהוא היה בדרך החוצה?" הוספתי לשאול.

"הרבה שאלות יש לכם. נו, זה היה לפני החופה, הכלה ישבה על הכיסא שלה, ואני הצעתי לה סיגרים ממולאים. פתאום הגיע האיש עם המגפיים ואמר שהוא מתנצל אם הוא מפריע לכלה לאכול בדיוק לפני החופה, אבל הוא צריך ללכת הביתה - ולא יכול לצאת מהאולם בלי לטעום מהסיגרים. הוא לקח שני סיגרים, הלך הביתה, וזהו."

זה לא היה כל כך נעים, אבל תוך כדי תיאורו המפורט של המלצר השלישי הגיע גם המלצר השני, ובידו המנות שהזמנו גם ממנו. שני המלצרים הביטו זה בזה, ואחר כך בנו, וכדי לקטוע את המצב המביך פניתי גם אל המלצר השני: "תגיד, גם אתה חילקת אתמול סיגרים בקבלת הפנים?"

"אני? לא, זה התפקיד שלו," השיב המלצר השני והצביע על המלצר השלישי. "הוא תמיד מתעקש לחלק לחתן ולכלה סיגרים עוד לפני החופה, אם אפשר."

"ברור," אישר המלצר השלישי, "לאכול סיגרים ולגשת שבעים לחופה על רקע השקיעה - מה מרגש יותר מזה?"

"אהמ! אהמ!" השתעלתי שוב.

"מה קרה?!" הזדעקו שניהם.

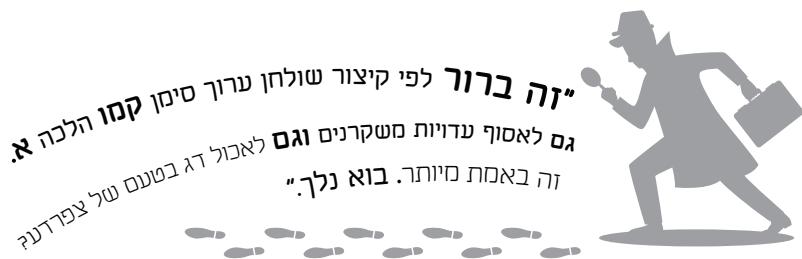
"אהמ.. בל... נראה לי שבל... שבלעתי צפרדע. כלומר נחנקתי מהנסיכה. אני חייב לצאת לנשום אוויר."

יצאתי במהירות, ושרלוק ואמיל יצאו אחריי.

"בלק!" נזף בי אמיל. "יצאת החוצה באמצע החקירה רק כדי להימנע ממבוכה? מה כבר יקרה אם יתברר שהזמנו מנה משני מלצרים שונים?"

"לא יקרה כלום," אמרתי, "יצאתי כי היה מיותר להמשיך להישאר שם."

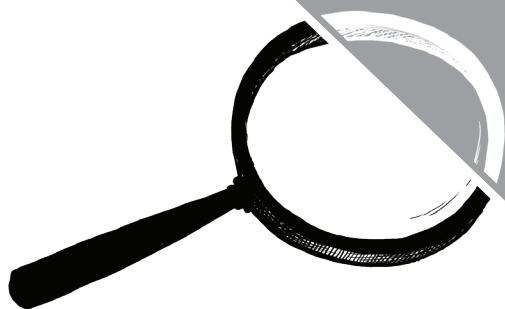
אמיל נראה מופתע. "ברגע ששמעתי שהחופה הייתה בשקיעה הבנתי שהמלצר השלישי משקר," הבהרתי.

שוב יצאנו מזירת הפשע בידיים ריקות, ושוב סימני שאלה לא הרפו ממני: מדוע המלצר שיקר לנו סתם? ואולי זה לא היה סתם, ומדובר בשותף לפשע שעמד מולי ולא השכלתי לתפוס אותו?

(ו ה ה ח ט י י ט כ ל מ נ ס ע פ צ ק ר ש ת)

רמזים שתרונות

רמזים לפתרון התעלומה

אין ספק שהאיש בדה לא
מעט פרטים מליבו, אבל
הוא הסתבך דווקא כשנקב
בשמה של משפחה שהייתה
באמת. היזכרו בשם של
משפחה ידועה בתולדות
עם ישראל (בדרך כלל
היא מתפרסמת בעיקר
בחג החנוכה) שהוא מזכיר.
אחר כך חפשו אותה בדף
הגמרא, ותבינו למה האיש
טעה בגדול כשאמר שהוא
שייך למשפחה הזאת.

הפתרון

מלכות בית חשמונאי הייתה ממלכה יהודית בארץ ישראל, בימי בית המקדש השני. היא לא הייתה שייכת לזרע דוד המלך, אלא החלה דווקא ממשפחה של כהנים - משפחת החשמונאים המוכרת, שהובילה למרד ולניצחון על היוונים, זה שאנו חוגגים בחג החנוכה. זו הייתה תחילתה המפוארת של שושלת המלוכה, אבל היא הופסקה באופן כואב ומצער: כל בני המשפחה נהרגו בידי הורדוס. לאור זאת אומרת הגמרא שאיש אינו יכול לטעון שהוא צאצא של החשמונאים.

האיש הדברן סיפר שהוא צאצא של החשמונאים, וכיוון שאין זה הגיוני, הרי שכל הסיפור שלו הוא קשקוש מוחלט.

רמזים לפתרון התעלומה

המלצר שלנו יודע היטב
להגיש אוכל, אבל הוא לא
הביא בחשבון שיש ימים
שלא אוכלים בהם. אנחנו
כבר יודעים שהכלה צמה
ביום החופה (היא אפילו
לקחה איתה ופלים
לשבירת הצום). כעת נסו
לחשוב: האם כשהמלצר
הגיש סיגרים לכלה, היא
כבר יכלה לאכול?

הפתרון

חתונה היא באמת אירוע מיוחד; כל כך מיוחד, עד שכל חטאיהם של החתן והכלה מתכפרים ביום הזה. כדי לכפר באמת על כל החטאים, ולהגיע לחתונה כמו אנשים חדשים לגמרי, נהוג שהחתן והכלה צמים ביום החופה. הצום הופך את היום האחרון לפני הנישואין ליום של תשובה, תיקון והיטהרות, לקראת הקמת בית בישראל. אם החופה מתקיימת בערב לא צריך לצום עד החופה, ואפשר לאכול ולשתות כבר אחרי צאת הכוכבים.

יש מקרים ומצבים שבהם לא צמים או לא חייבים לצום, אבל לפחות במקרה שלנו - ידענו שהכלה צמה, הרי חבילת הוופלים שלה נועדה לשבירת הצום. כשהמלצר השלישי אמר שהכלה אכלה סיגרים לפני החופה, והוסיף שזה היה עוד לפני השקיעה, ידענו שזה שקר - הכלה הייתה אז עדיין בצום.

המשרד של בלק הבלש

